

*Премія Ентоні 2000 року
Найкращий роман ХХ століття
Культова екранізація Альфреда Гічкока*

Дафна дю Мор'є — британська письменниця, одна з найвідоміших авторок ХХ століття. Більшість її творів лягли в основу кінофільмів, а знаковий роман «Ребекка» був екранізований 11 разів.

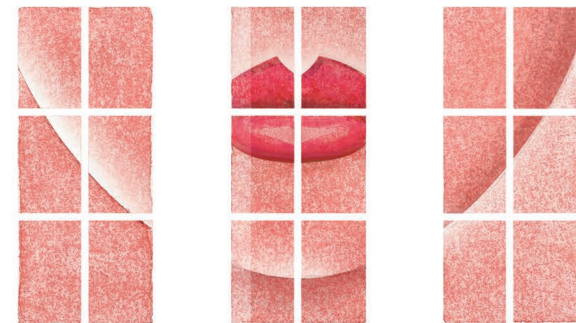
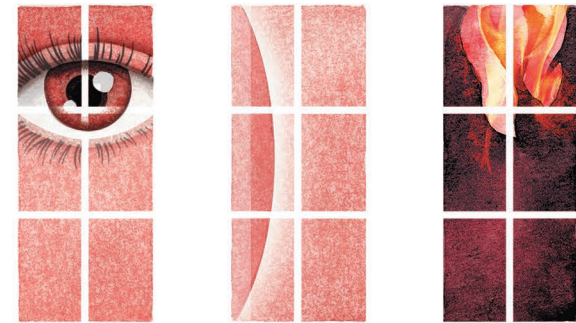
Вона вийшла заміж за багатого англійського аристократа Максиміліана де Вінтера. Але тінь його колишньої дружини нависла над її життям. Нова місіс де Вінтер намагається догодити чоловікові, стати справжньою аристократкою та бути не менш чудовою, ніж Ребекка — її попередниця, яку, здавалося, усі любили. Ходять чутки, що вона трагічно загинула: потонула, вийшовши на яхті в море вночі під час негоди. Усе змінить бал, адже місіс де Вінтер за порадою економки вдягне костюм, у який колись була вбрана й Ребекка. Ця фатальна помилка розкриє таємницю смерті колишньої дружини Максиміліана... І докорінно змінить життя її наступниці.

www.bookclub.ua
ISBN 978-617-12-3367-6

Дафна
дю Мор'є

РЕБЕККА

Дафна дю Мор'є

РЕБЕККА

8

Daphne du Maurier

REBECCA

Дафна дю Мор'є

РЕБЕККА

УДК 821.111
ББК 84(4Вел)
М79

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Перекладено за виданням:
Du Maurier D. Rebecca : A Novel / Daphne du Maurier. —
Kettering : Virago, 2003. — 448 p.

Переклад з англійської *Геника Белякова*

Дизайнер обкладинки *Оксана Волковська*

ISBN 978-617-12-3367-6
ISBN 978-1-84408-038-0 (англ.)

© Daphne du Maurier, 1938
© Hemigo Ltd, видання українською
мовою, 2017
© Книжковий Клуб «Клуб Сімейно-
го Дозвілля», переклад та худож-
не оформлення, 2017

Минулої ночі мені наснилося, що я знову приїхала в Мендерлей. Ніби стою перед залізною брамою, що веде до алеї, і якийсь час не можу ввійти, оскільки ґрати переді мною зачинені. На воротах — замок і ланцюг. Уві сні я покликала сторожа, але мені ніхто не відповів, і, придивившись уважніше крізь поіржавілі ґрати, я побачила, що в сторожці не було ні душі.

Над димарем не вився дим, а крихітні заґратовані вікна зяяли пустою. Затим, як це буває у сновид, я раптом відчула в собі надприродні здібності й, немов дух, пройшла крізь перешкоду, що постала переді мною. Алея звивалася попереду, вигиналася і збочувала, як завжди, однак, простуючи далі, я побачила, що вона все-таки змінилася — зробилася вузькою й занедбаною, зовсім не такою, якою ми її знали. Спершу я була спантеличена й нічого не розуміла, та лише ухилившись від гілки, яка низько гойдалася над стежкою, осягнула, що сталося. Природа знову вступала у свої права, крок за кроком, потайки, підступно охоплювала алею своїми довгими чіпкими пальцями. Гай, який завжди, навіть у минулому, загрожував алеї, урешті-решт переміг. Темні й свавільні дерева юрилися з обох боків дороги. Буки з білими голими гілками близько тулилися один до одного, їхнє гілля перепліталось в дивних обіймах, так що склепіння над моєю головою нагадувало церковну аркаду. Там були ще й інші дерева, яких я не впізнавала: приземкуваті дуби й покручені в'язи, що росли пліч-о-пліч із буками та випиналися з мовчазної землі поряд зі страхітливими чагарниками й рослинами, жодної з яких я не пам'ятала.

Тепер алея перетворилася на вузьку смужку, від тієї колишньої залишилася лишень ниточка, гравійне покриття зникло, її поглинули трава й мох. Додаючи перешкод, дерева розкинули свої нижні віти; вузлувате коріння нагадувало пазурі скелетів. Я впізнавала розкидані тут і там, серед цих джунглів, кущі, що в наш час правили за орієнтири, ознаки культури й вишуканості, гортензії, які так славилися своїми блакитними голівками. Жодна рука за ними не доглядала, тож тепер вони здичавіли, випнулися до страхітливої висоти, нерозквітлі, чорні й потворні, як ті безіменні паразити, що росли поруч із ними.

Знову й знову, то на схід, то на захід, звивалася нещасна ниточка, яка колись була нашою алеєю. Іноді мені здавалося, що я загубила її, проте вона з'являлася знову — або з-під поваленого дерева, або пробивалася з іншого боку брудної виритої зимовими дощами канави. Я ніколи не думала, що йти нею так довго. Без сумніву, милі примножувалися, як і дерева, й ця стежина вела тільки до лабіринту, в якісь глухі хащі, але зовсім не до будинку. Я натрапила на нього зненацька — підхід ховався за неприродними заростями величезного чагарнику, що розрісся навсібіч, — і завмерла, у грудях гупало серце, сльози незвично щипали очі.

Це був Мендерлей, наш Мендерлей, таємничий і мовчазний, яким він і був завжди, його сіре каміння виблискувало в місячному сяйві мого сну, а у вікнах із середниками відображалися зелені галявини й тераса. Час був неспроможний зруйнувати ні бездоганну симетрію цих стін, ані саме місце — коштовний камінь у заглибині долоні.

Тераса спускалася до галявин, а галявини простягалися аж до моря, і, розвернувшись, я побачила срібне, осяяне місяцем плесо, що нагадувало озеро, чий спокій не порушували ні вітер, ні гроза. Жодні хвилі не бентежили цих примарних вод, і жодна гнана вітром із заходу хмара не затьмарювала чистоти білого неба. Я знову повернулася до будинку, і хоча він стояв незайманий, неторканий, ніби ми полишили його лише

вчора, я помітила, що сад, як і гай, підкорився закону джунглів. Рододендрони виростили по п'ятдесят футів заввишки, покручені й обплутані папороттю, вони побрались із сонмом безіменних чужоземних чагарників, нещасних приблудних рослин, які вчепилися в їхнє коріння так, наче почувалися байстрюками. Бузок парувався з темно-червоним буком, і, щоб прив'язати їх один до одного міцніше, лихий плющ, одвічний ворог вишуканості, обплів цю пару вусиками й перетворив на своїх в'язнів. Плющ займав у цьому занедбаному саду привілейоване місце, його довгі пасма повзла галявинами й незабаром мали загарбати весь будинок. Утім там була ще одна рослина, якийсь гібрид із гаю, чие насіння колись давно розкидали попід деревами, а з часом про це забули, і от тепер, крокуючи в ногу з плющем, він простягав своє потворне, схоже на величезний ревінь тіло до м'якої трави, у якій раніше цвіли нарциси.

Усюди росла кропива, авангард цієї армії. Вона поглинула терасу, розповзлася стежками, вульгарна й довготелеса, притулилася до самих вікон будинку. Ці бур'яни виявилися кепськими вартовими, оскільки в багатьох місцях їхні ряди прорвала схожа на ревінь рослина й вони полягли зі зламаними голівками та зів'ялими стеблами, утворивши кролячі стежки. Я полишила алею й рушила до тераси, адже для мене, сновиди, кропива не була перешкодою. Я йшла зачарована, і ніщо мене не стримувало.

Місячне світло здатне на дивні жарти з уявою, навіть з уявою сновиди. Доки я стояла мовчки, завмерши на місці, то могла запрягтися, що будинок не був порожньою оболонкою, що він жив і дихав, як і раніше.

З вікон лилося світло, нічний вітерець ніжно розвівав штори, а там, усередині, у бібліотеці, — напівпрочинені, як ми їх залишили, двері — і моя хустинка на столі біля вази з осінніми трояндами.

У кімнаті — свідчення нашої присутності. Стосик бібліотечних книжок із позначками про те, що їх готові повернути,

і прочитаний номер «Таймз». Попільничка з недопалком цигарки; подушки з відбитками наших голів на кріслах; у нашому каміні до ранку жевріють обвуглені жаринки. І Джеспер, любий Джеспер, зі щирими очима та великою відвислою щелепою розлігся на підлозі й, зачувши кроки свого господаря, стукає хвостом.

Хмара, доти невидима, найшла на місяць і вмить завишла перед ним, немов темна рука, що затулила обличчя. З її появою зникла ілюзія й згасло світло у вікнах. Я дивилася на занедбану оболонку, бездушну, полишену, без найменших ознак минулого поміж голих стін.

Будинок був склепом, нашим страхом і стражданням, похованим у руїнах. Воскресіння не буде. Прокинувшись і думаючи про Мендерлей, я не тужитиму. Я подумаю про те, яким він міг би бути, якби я змогла жити там, не відчувачи страху. Я згадуватиму трояндовий сад улітку й пташок, що співали на світанку. Чаювання під каштаном і рокіт моря, що долинав до нас від галявин унизу.

Я думатиму про квітування бузку та Щасливу долину. Ці речі — вічні, вони не здатні зникнути. Це — спогади, які не крають серця. Усе це я вирішила уві сні, доки хмари затуляли обличчя місяця, бо ж, як і більшість сновид, розуміла, що сплю.

В реальності я лежала за сотні миль звідти в чужій країні й за кілька секунд мала прокинутись у маленькій порожній спальні готелю, сама безликість якого заспокоювала. Я позіхну, простягнусь і перевернусь, а розплющивши очі, здивуюся блискучому сонцю, цьому важкому чистому небу, яке так відрізнятиметься від м'якого місячного світла в моєму сні. На нас обох очікуватиме новий день, без сумніву, довгий і позбавлений подій, утім сповнений певного спокою, любої серцю злагоди, яка дотепер нам була невідома. Ми не говоритимемо про Мендерлей, я не переказуватиму свого сну. Адже Мендерлей уже нам не належав. Мендерлея більше не існувало.

Ми ніколи не зможемо повернутися, у цьому не виникає сумнівів. Минуле для нас досі надто близьке. Речі, які ми намагалися забути й залишити позаду, знову нагадують про себе, і це відчуття страху, прихованого занепокоєння, боротьби, яке зрештою переростало в сліпу безрозсудну паніку, — наразі, дякувати Богу, заспокоєне, — може якось непередбачувано знову стати нашим постійним супутником.

Він навдивовижу терплячий і ніколи не скаржиться, навіть коли згадує... що, на мою думку, трапляється набагато частіше, ніж він мені розповідає.

Я помічаю це, коли він раптово стає збентеженим і розгубленим, коли з його обличчя, немов стертий невидимою рукою, зникає будь-який вираз і натомість з'являється маска, витвір скульптора, офіційна й холодна, так само прекрасна, проте нежива. Він починає курити цигарку за цигаркою, забуваючи їх гасити, і тліючі недопалки встилають землю, мов пелюстки. Він починає швидко й захоплено говорити про нісенітницю, хапаючись за будь-яку тему як за панацею від болю. Я вірю, що існує теорія, згідно з якою чоловіки й жінки, переживши страждання, робляться кращими й сильнішими і, щоб рухатися вперед у цьому або в будь-якому іншому світі, ми мусимо витримати випробування вогнем. Крізь нього ми пройшли повною мірою, хоч як би іронічно це не звучало. Ми обоє пізнали страх, самотність і величезне горе. Гадаю, рано чи пізно в житті кожного настає мить випробування. Кожен із нас має власного демона, який їздить на нас верхи й знущається з нас, але врешті-решт ми муситимемо стати з ним до бою. Своїх ми вже поборолі чи принаймні гадаємо, що нам це вдалося.

Диявол більше на нас не їздить. Ми пережили нашу кризу, втім, звісно ж, не без утрат. Він від початку передчував нещастя; і я, як марнослівна акторка в посередній п'єсі, можу сказати, що за свою свободу ми заплатили. З мене

вже вдосталь мелодрам у цьому житті, тож я охоче проміняла б усі свої п'ять чуттів, якби це лишень могло забезпечити нам нинішній мир і захищеність. Щастя — це не річ, яку можна отримати у винагороду, це властивість думки, стан душі. Звісно, в нас трапляються гнітючі хвилини; утім бувають й інші — коли час, який неможливо виміряти годинником, перетікає у вічність, а я, вловлюючи його усмішку, розумію, що ми — разом, що ми крокуємо нога в ногу, що жоден конфлікт думок чи переконань не буде між нами перешкод.

Ми не маємо одне від одного таємниць. Ми ділимося всім. Хоча наш маленький готель нудний, їжа тут кепська, а світанки день у день однаковісінькі, ми б не хотіли, щоб було інакше. У будь-якому з великих готелів ми зустріли б надто багато його знайомих. Ми обоє цінуємо простоту, проте часом нам стає нудно — та що ж, нудьга — приємний антидот страху. Наше життя здебільшого рутинне, тож я... навчилася геніально читати вголос. Як я помітила, терпіння зраджує йому лише тоді, коли затримується поштар, адже це означає, що нам доведеться ще один день зачекати на пошту з Англії. Ми пробували користуватися радіоприймачем, але нас надто дратує шум, до того ж нам подобається перебувати в очікуванні задоволення; результат крикетного матчу, який відіграли багато днів тому, для нас має неабияке значення.

О, як нас рятували від нудьги тестові матчі крикету, боксерські зустрічі та навіть рахунки більярдних турнірів! Вирішальні турніри шкільних команд, собачі перегони, дивні незначні змагання у віддалених графствах — усе це править за зерно для нашого ненаситного млина. Іноді я натрапляю на старі номери журналу «Філд» і переношуся з цього байдужого острова до реалій англійської весни. Я читаю про крейдянні струмки, про мух-одноденок, про щавель, який росте на зелених лугах, про граків, що кружляють над гаями, достоту як у Мендерлеї. Запах вологої землі долинає до мене з цих зім'ятих і пошматованих сторінок, кислий

присмак порослих вересом торфовищ, глевкий дотик змоклого моху, подекуди обляпаного білим послідом чаплі.

Якось мені трапилася стаття про припутнів, і доки я читала її вголос, мені ще раз здалося, ніби я опинилася в гущавині гаю Мендерлея й голуби тріпочуть у мене над головою. Я чула їхній тихий самовдоволений крик, що так заспокоював і навівав прохолоду того спекотного літнього вечора, та й ніщо не стривожило б їх, якби, шукаючи мене, принохуючись своїм вогким писком до землі, не прибіг підліском Джеспер. Немов старі панянки, заскочені за купанням, голуби зірвалися зі свого прихистку, ошелешені дурнуватим сум'яттям, і, зчиняючи своїми крильми страшенну сутолоку, злетіли над верхівками дерев — і вже неможливо було ні побачити їх, ні почути. Щойно ж вони щезли, місце заповнила нова тиша, і я — чомусь стривожена — зрозуміла, що сонце вже не плестиме мережива з шелесткого листа, що гілля потемнішало, тіні стали довшими; а в будинку на мене чекає до чаю свіжа малина. Тоді я підвелася зі свого папоротевого ліжка, обтрушуючи спідницю від перистого пилу торішнього листа, і, кличучи свистом Джеспера, рушила до будинку, дорогою зневажаючи себе за поспішну ходу, за кинутий назад хапливий погляд.

Як дивно, що стаття про припутнів змогла нагадати минуле й змусити мене бурмотіти, читаючи її вголос. Він раптом сплотнів на виду, і це одразу змусило мене зупинитися на півслові та гортати сторінки, доки я не натрапила на замітку, присвячену крикету, дуже прагматичну й нудну: захищаючи сухі ворітця на стадіоні «Овал», команда Міддлсекса виконує дедалі більше одноманітних перебіжок. Як я благословляла міцні постаті цих гравців у крикет! Адже за кілька хвилин його обличчя знову стало безтурботним, на нього повернувся рум'янець, і він із праведним гнівом узяв висміювати подачі команди Суррея.

Ми були врятовані від повернення в минуле, а я засвоїла урок. Читай англійські новини, так, читай про англійський

спорт, політику й помпезне світське життя, але на майбутнє тримай речі, які крають серце, при собі. Нехай це буде моїм таємним привілеєм. Кольори, запахи й звуки, дощ і плескіт води, навіть осінні тумани й запах припливу — це згадки про Мендерлей, від яких неможливо відмовитися. Дехто грішить тим, що читає залізничні довідники Бредшоу. Вони планують численні подорожі країною заради втіхи пов'язати між собою непоєднані розклади потягів. Моє хобі менш нудне, хоча й так само дивне. Я — джерело інформації про сільську місцевість Англії. Мені відомі імена всіх власників мисливських угідь Британії, так, — і імена їхніх орендарів також. Я знаю, скільки вбивають тетеруків, скільки куріпок і скільки оленів. Я знаю, де вирощують форель і де грає лосось. Я пильную за всіма зборами, стежу за всіма ловами. Мені відомі навіть імена тих, хто вигулює цуценят гончаків. Стан урожаю, ціни на худобу, загадкові хвороби свиней — від усього цього я отримую задоволення. Така собі трата часу, мабуть, не надто інтелектуальне заняття, втім, читаючи, я дихаю англійським повітрям і можу дивитися на це блискуче небо з більшою відвагою.

Миршаві виноградники й облущені кам'яні стіни припиняють для мене існувати, бо ж за бажання я можу дати волю своїй уяві й зануритись у збирання наперстянок та блідого ліхнісу серед вогкого смугастого живоплоту.

Нещасні примхи уяви, ніжні й тендітні. Вороги горя й жалю, саме вони роблять привабливішим наше вигнання, яке ми самі на себе накликали.

Завдяки їм я можу насолодитися полуднем і повернутися, усміхнена й свіжа, до маленького ритуалу чаювання. Замовлення завжди незмінне. Дві скибки хліба з маслом і китайський чай. Якою ж обмеженою парою ми, певно, здавались, чіпляючись за цей звичай, оскільки робили так в Англії. Тут, на цьому чистенькому балконі, який став білим і безликим від сонця, що випалювало його століттями, я думаю про о пів на п'яту вечора в Мендерлеї та накритий перед

бібліотечним каміном стіл. Із точністю до хвилини відчинялися двері й починалася незмінна вистава — наливання чаю: срібна таця, чайник, білосніжна скатертина. А в цей час Джепер зі своїми обвислими, як у всіх спанієлів, вухами вдає, ніби йому байдуже, що принесли тістечка. Перед нами їх завжди виставляли, мов на цілий бенкет, а ми так мало їли.

Ці соковиті пончики, я бачу їх просто зараз. Крихітні крихкі трикутнички тостів і присипані борошном ячмінні або пшеничні булочки прямо з печі. Невідомого походження сандвічі із загадковими приправами, втім доволі вишукані на смак, і ці особливі імбирні пряники. Бісквіт, який сам танув у роті, і його більш ситний товариш, якого розпирало від цедри та родзинок. Голодній родині тієї їжі вистачило б на тиждень. Я так і не дізналася про подальшу долю тих страв, і таке марнотратство мене іноді непокоїло.

Проте я ніколи не наважувалася запитати в місіс Денверз, що вона з тим усім робила. Вона б зневажливо поглянула на мене, обдавши своєю крижаною зверхньою посмішкою, і можу собі уявити, як вона сказала б: «Коли місіс де Вінтер була жива, я ніколи не чула жодних нарікань». Місіс Денверз. Цікаво, що вона робить тепер. Вона та Февелл. Гадаю, саме її вираз обличчя змусив мене вперше стривожитися. Інстинктивно мені спало на думку: «Вона порівнює мене з Ребеккою»; і між нами одразу постала гостра, мов меч, тінь...

Що ж, тепер усе минуло, завершилося, з усім цим покінчено. Ніщо більше мене не мучить, і ми обоє стали вільними. Навіть мій вірний Джепер відійшов у світ щасливих мисливських угідь, а Мендерлея більше не існує. Немов порожня шкаралупа, він обплетений густим гаєм — я бачила це навіть у своєму сні. Скупчення трав, колонія птахів. Можливо, іноді в пошуках прихистку під час раптової зливи туди забрідає якийсь волоцюга, і якщо має в серці досить відваги, йому вдасться зробити це безкарно. Та якщо ж ваш товариш — боязкий знервований браконьєр, — гай Мендерлея не для нього. Він може наткнутися на

невеличку хатину в бухті, але не знайде щастя під її перекошеним дахом, по якому барабанить дрібний дощ. Там могла досі зберегтися атмосфера певної напруженості... Поворот алеї, куди на вимощену гравієм стежку вторглися дерева, — також не те місце, де варто затримуватися, зокрема після заходу сонця. Шурхіт листя надто нагадує скрадливі рухи жінки у вечірній сукні, і коли воно зненацька починає тремтіти, опадати й розлітатися, можна почути тупіт квапливих жіночих кроків, а рубець на гравії нагадує відбиток високого підбора атласного черевичка.

Коли я згадую про такі речі, то з полегшенням повертаюся до краєвиду, який відкривається з нашого балкона. Серед цього сліпучого блиску не скрадаються тіні, на кам'яних виноградниках мерехтить сонячне світло й біліє припущена пилом бугенвілія. Можливо, колись я погляну на неї з ніжністю. В цю мить вона дарує мені натхнення, якщо й не любов, то принаймні певність. А певність — це якість, яку я ціную, хоча й оволоділа нею дещо запізно. Припускаю, саме його залежність від мене врешті-решт зробила мене сміливою. Так чи інакше, я позбулася своєї невпевненості, своєї боязкості, своєї сором'язливості в спілкуванні з незнайомцями. Я дуже відрізняюся від себе тієї, яка колись уперше приїхала до Мендерлея, сповненої надій і жадань, скутої відчайдушною незграбністю й рішучим бажанням сподобатися. Звісно, саме відсутність витримки справляла негативне враження на таких людей, як місіс Денверз. Якою я мала видатися після Ребекки? А тепер, коли пам'ять з'єднала роки, мов міст, я бачу, як з прямим коротким волоссям, що облямовує юне обличчя без натяку на пудру, вбрана в погано припасоване пальто, спідницю та сплетений власноруч светр, я плентаюся позаду місіс Ван Гоппер, наче полохливе, стривожене лоша. Вона йшла до ланчу поперед мене, її низенька постать погано тримала рівновагу, похитуючись на високих підборах, її химерна, прикрашена рюшем блузка правила за комплімент великому бюсту

та гойданню стегон, її новий капелюх зі встромленим у нього величезним пером сидів набакир, виставляючи напоказ широке, безволосе, мов коліно школяра, чоло. В одній руці вона тримала здоровенну сумочку, з тих, у яких носять паспорти, ділові щоденники та результати гри в бридж, а іншою — бавилася з тим своїм незмінним лорнетом, ворогом особистого простору інших людей.

Вона підійшла б до столика в кутку ресторану біля вікна, за яким сідала завжди, і, піднісши лорнет до своїх крихітних свинячих оченят, подивилася б праворуч і ліворуч, а тоді зневажливо вигукнула б: «Жодної відомої людини. Треба сказати керівництву, щоб зробили мені знижку. Навіщо, вони думають, я сюди приходжу? Дивитися на лакеїв?» І покликала б офіціанта своїм різким голосом, який звучав, мов стакато, і різав повітря, наче пилка.

Наскільки не схожий маленький ресторанчик, у якому ми сьогодні сидимо, на величезну, ошатну й показну залу готелю «Кот д'Азюр» у Монте-Карло; і як відрізняється мій теперішній сусіда за столом, що спокійними, гарними руками тихо й методично чистить мандарин, раз по раз відриваючись від свого заняття й даруючи мені усмішку, від місіс Ван Гоппер, яка своїми товстими, обвішаними коштовностями пальцями рилася в тарілці з високою гіркою равіолі та водночас стріляла очима в бік моєї страви, боячись, що я обрала кращу. Їй не варто було перейматися, адже офіціант із надзвичайною, властивою його професії швидкістю вже давно вирахував, що мій статус нижчий, ніж у місіс Ван Гоппер, і я її прислуга, тому приніс мені тарілку з холодною яловичиною і язиком, які півгодини тому хтось повернув до буфету, — вони були погано нарізані. Як дивує ця злоба слуг і їхня відверта нетерпимість! Пригадую, коли раз гостювала з місіс Ван Гоппер у котеджі за містом, то покоївка ніколи не відповідала на мій боязкий дзвінок і не приносила мені взуття, а ранковий чай, холодний, мов лід, залишала під дверима моєї спальні. У «Кот д'Азюр» було так

само, хоч і дещо легше, та іноді навмисна байдужість перетворювалася на фамільярність, самовдоволену й образливу, через що купівля марок у порт'є оберталася на випробування, якого я воліла уникати. Якою ж юною і недосвідченою я, певно, тоді здавалась та й почувалась! Надто вразлива, надто незріла, я відчувала уколи шипів і шпильок у словах, які насправді були лише булькою в повітрі.

Добре пам'ятаю ту тарілку з яловичиною і язиком. Сухий, неапетитний, нарізаний клином із зовнішнього кінця, проте мені забракло сміливості від нього відмовитися. Ми їли мовчки, оскільки місіс Ван Гоппер любила зосереджуватися на їжі, і з того, як соус стікав її підборіддям, я могла виснувати, що равіоли таки припали їй до смаку.

Це було не те видовище, яке могло б викликати в мене апетит до власноруч обраної холодної страви, тож, відвернувшись від неї, я помітила, що сусідній столик, який був порожнім три дні поспіль, знову хтось зайняв. Метрдотель із особливим кивком, який він беріг для важливих гостей, проводжав новоприбулого до його місця.

Місіс Ван Гоппер відклала виделку й потягнулася по свій лорнет. Я шарілася замість неї, доки вона розглядала нового гостя, який, не знаючи, що за ним спостерігають, вивчав меню. Зрештою місіс Ван Гоппер клацнула лорнетом і нахилилася до мене над столом — її крихітні оченята збуджено виблискували, й дещо гучніше, ніж це варто було б зробити, вона повідомила: «Це Макс де Вінтер, власник Мендерлея. Звісно, ти про нього чула. Має хворий вигляд, чи не так? Кажуть, ніяк не переживе смерть дружини...»

3

Цікаво, яким би було моє життя нині, якби місіс Ван Гоппер не була снобкою.

Смішно думати, що все моє існування трималося на цій її якості, мов на ниточці. Її цікавість була хворобою, ледь

не манією. Спершу це мене шокувало, жахливо бентежило; я почувалася хлопчиком для биття, який мусив підставлятися замість свого господаря, коли бачила, як люди сміялися за її спиною, поспіхом полишали приміщення, щойно вона ввійде, або навіть тікали службовим ходом у коридор поверхом вище. Багато років поспіль вона приїздила до готелю «Кот д'Азюр» і єдиним її заняттям, окрім гри в бридж, було набиватися в друзі відомим гостям, навіть якщо вона лише раз бачила їх у протилежному кінці поштового відділення. Якимось чином їй вдавалося познайомитися і, доки жертва ще не встигла зачути небезпеку, запросити її до свого номера. Вона атакувала настільки прямо й раптово, що людям рідко вдавалося втекти. В «Кот д'Азюр» вона займала один із диванів у фойє, розташований посередині між вестибюлем і проходом до ресторану. Там пила каву після ланчу й обіду, й усі, хто заходив або виходив, мусили проходити повз неї. Іноді вона використовувала мене як наживку, щоб привабити здобич, і тоді я, ненавидячи такі доручення, йшла в інший кінець фойє — переказати повідомлення, позичити книжку або газету, дізнатися адресу якої-небудь крамниці, сказати комусь, що вона згадала їхніх спільних друзів. Здавалося, що знамениті люди були для неї хлібом, що вона жила ними так, як каліки, що черпають ложечкою своє желе; і хоча місіс Ван Гоппер надавала перевагу титулованим особам, вона не нехтувала будь-якою особою, обличчя якої бодай раз трапилося їй у газеті. Імена зі світської хроніки, письменники, митці, актори й інші подібні до них люди, навіть цілковиті посередності, аби лиш вона дізналася про них із преси.

Я пам'ятаю її, неначе це трапилося тільки вчора, у той незабутній вечір — байдуже, скільки років минуло, — коли вона сиділа на своєму улюбленому дивані у фойє, розмірковуючи над методикою нападу. З її різкої поведінки й того, як вона постукувала лорнетом по зубах, я могла визначити,

що вона підшукувала можливі варіанти. Також, оскільки вона відмовилася насолодитись солодким і похапцем проковтнула десерт, я зрозуміла, що вона прагла завершити ланч раніше, ніж новий гість, і відтак розміститися там, де він не зможе її оминати. Раптом вона розвернулася до мене, її крихітні оченята світилися.

— Іди нагору й знайди той лист, від мого небожа. Ти ж пам'ятаєш? Той, що про його медовий місяць, зі світливою. Негайно мені його принеси!

Я пересвідчилася, що вона вже все спланувала й що небіж мав стати приводом для знайомства. Далеко не вперше я відчула відразу до відведеної мені ролі в її інтригах. Немов помічник фокусника, я розставляла реквізит, а тоді мовчки й уважно чекала на сигнал. Новий гість не зрадіє нав'язливості, цього я була певна. З огляду на ту крихту інформації, яку дізналася про нього за ланчем, — поверхові чутки, зібрані місис Ван Гоппер зі щоденних газет десятимісячної давнини, які вона зберегла у своїй пам'яті для подальшого використання, — я, попри юний вік і недосвідченість, могла передбачити, що він обуриться таким неочікуваним вторгненням у його самотність. Чому він вирішив приїхати в «Кот д'Азюр» у Монте-Карло, її геть не стосувалося, це були його власні проблеми, і будь-хто, крім місис Ван Гоппер, поставився б до цього з розумінням. Почуття такту їй було невідоме, як і розважливість, тож, враховуючи те, що чутки правили їй за повітря, цей незнайомиць мусив потрапити до неї під ніж. Я знайшла лист у шухляді для паперів її столу та на якусь мить затрималася перед тим, як знову спуститися у фойє. Мені безпідставно здавалося, що я подарувала йому ще кілька митей усамітнення.

Я хотіла, щоб мені стало сміливості вийти на службові сходи, манівцями потрапити до ресторану та попередити його про засідку. Проте не могла побороти умовності, та й не знала, як сформулювати своє попередження. Мені

не лишалося нічого, як сидіти на своєму звичному місці поряд із місіс Ван Гоппер, доки та, неначе великий самовдоволенний павук, плестиме довкола незнайомця свою широку павутину нудьги.

Я пробула нагорі довше, ніж думала, бо, повернувшись у фойє, побачила, що він полишив ресторан, а вона, боячись його втратити, не дочекалась листа й ризикнула познайомитися відкрито. Він уже навіть сидів поруч із нею на дивані. Я підійшла до них і, не мовивши ані слова, вручила їй листа. Чоловік одразу ж підвівся, в той час як місіс Ван Гоппер, розчервонівшись від свого успіху, зробила неясний жест рукою в мій бік і пробурмотіла моє ім'я.

— Містер де Вінтер вип'є з нами кави. Піди й скажи офіціанту принести ще одну чашку, — мовила вона достатньо недбалим тоном, аби повідомити йому про моє становище. Це означало, що я була юною й неважливою особою й спілкуватися зі мною не було потреби. Вона завжди говорила таким тоном, коли хотіла справити враження, і, окрім того, цей її метод представлення мене був формою самозахисту, оскільки раз мене сприйняли за її доньку, що змусило нас обох зніяковіти. Ця її різкість указувала на те, що на мене можна не зважати, тому жінки коротко мені кивали, що правило як за привітання, так і за відмову від моїх послуг, а чоловіки з величезним полегшенням розуміли, що можуть знову опуститися в зручне крісло, не порушуючи правил ввічливості.

Тому було дивно, що цей новий гість лишився стояти й власноруч зробив знак офіціанту.

— На жаль, змушений вам заперечити, — відказав їй він, — ви обидві вип'єте зі мною кави.

І доки я зрозуміла, що сталося, він уже сидів у моєму звичайному твердому кріслі, а я опинилася на дивані поруч місіс Ван Гоппер.

Якусь мить вона здавалася роздратованою — це було не те, на що вона розраховувала, — але швидко привела

обличчя до ладу і, випнувши своє масивне тіло між мною і столом, нахилилася до його крісла і завзято й голосно почала розмову, вимахуючи листом у руці.

— Знаєте, я впізнала вас одразу, щойно ви зайшли до ресторану, — сказала місіс Ван Гоппер, — і подумала: «Ба, та це ж містер де Вінтер, друг Біллі, я просто зобов'язана показати йому світлини, які Біллі зі своєю нареченою зробили протягом їхнього медового місяця», а ось і вони. Ось Дора. Хіба вона не чудова? Ця вузька, струнка талія, ці прекрасні великі очі. Ось вони засмагають на Палм-Біч. Біллі кохає її до нестями, можете собі уявити? Звісно, на вечірці, яку Біллі влаштував у «Кларідж» і де я вас уперше побачила, він її ще не знав. Однак наважуся припустити, що таку стару жінку, як я, ви не пам'ятаєте?

Це було сказано з провокативним поглядом і зблиском зубів.

— Навпаки, я дуже добре вас пам'ятаю, — мовив він і, перед тим як вона встигла зловити його в пастку спогадів про їхню першу зустріч, простягнув їй свій портсигар, і на мить вона була змушена відволіктись на процес підкурювання. — Не думаю, що мене цікавить Палм-Біч, — сказав він, задмухуючи сірник, і, поглянувши на нього, я подумала, як нереально він виглядав би у Флориді. Його місце було в місті-фортеці п'ятнадцятого століття, місті з вузькими, вимощеними бруківкою вулицями й тонкими шпильями, мешканці якого носили гостроносі черевики та камвольні панчохи. Він мав привабливе, чуйне обличчя, дивним, непояснюваним чином середньовічне, і воно нагадало мені образ, який я бачила в галереї — не пам'ятаю, де саме, — «Портрет невідомого». Якби хтось зірвав із нього англійський твід і вдягнув його в чорне вбрання з мереживом довкола шиї й зап'ястків, він дивився б на нас і наш новий світ із давноминулих днів — коли чоловіки ходили вночі у плащах і стояли в тіні старих порталів, минулого вузьких сходів і темних підземель,

шепоту в темряві, блискучих рапір, мовчазної, вишуканої куртуазності.

Хотіла б я згадати ім'я старого майстра, який написав той портрет. Він стояв у кутку галереї, і його очі стежили за тобою з темної рами...

Утім вони говорили, а я втратила перебіг розмови.

— Ні, навіть не двадцять років тому, — казав він. — Такі речі мене ніколи не приваблювали.

Я почула масний, самовдоволений сміх місіс Ван Гоппер.

— Якби в Біллі був такий дід, як Мендерлей, він би також не схотів розважатися на Палм-Біч, — мовила вона. — Мені розповідали, що він схожий на казку, інакше й не скажеш.

Вона витримала паузу, очікуючи, що він усміхнеться, однак чоловік продовжував курити цигарку, і я побачила, як між його бровами пролягла лінія, непомітна, мов осіння павутинка.

— Звісно, я бачила його на картинах, — наполегливо продовжувала вона, — і він видається просто чарівним. Біллі розповідав мені, що він кращий за всі ці визначні місця. Цікаво, як вам вдається його покидати?

Тепер його мовчання сповнилося болем, і це було б очевидно кому завгодно, проте вона мчала вперед, немов дурна коза, порушуючи чужі володіння й витоптуючи заповідну землю, і я відчула, що зашарілася, змушена разом із нею переживати приниження.

— Звісно, з приводу ваших маєтків, усі ви, англійці, однакові, — казала вона, і її голос робився дедалі гучнішим, — ви применшуєте їхні достоїнства, щоб не здаватися пихатими. Хіба в Мендерлеї немає хорів для менестрелів або якихось надзвичайно цінних портретів? — Вона розвернулася до мене, щоб пояснити: — Містер де Вінтер такий скромний, що ніколи цього не визнає, однак я впевнена, що його пречудовий маєток належав його родині ще з часів норманського завоювання. Кажуть, хори для менестрелів — це просто перлина. Правда ж, вашим предкам доводилося

Літературно-художнє видання

ДАФНА ДЮ МОР'Є

Ребекка

Роман

Керівник проекту *М. Г. Шакура*
Відповідальний за випуск *О. В. Стратілат*
Редактор *Є. І. Доценко*
Художній редактор *А. В. Ачкасова*
Технічний редактор *В. Г. Євлахов*
Коректор *М. М. Куценко*

Підписано до друку 10.07.2017. Формат 84x108/32.
Друк офсетний. Гарнітура «Adonis». Ум. друк. арк. 25,2.
Наклад 5000 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61140, Харків-140, просп. Гагаріна, 20а
E-mail: corp@bookclub.ua

Віддруковано у ПРАТ «Харківська книжкова фабрика «Глобус»»
61012, м. Харків, вул. Різдва, 11.
Свідоцтво ДК № 3985 від 22.02.2011 р.
www.globus-book.com

- за телефонами довідкової служби (050) 113-93-93 (МТС); (093) 170-03-93 (life); (067) 332-93-93 (Київстар); (057) 783-88-88

- на сайті Клубу: www.bookclub.ua
- у мережі фірмових магазинів див. адреси на сайті Клубу або за QR-кодом

Надсилається безплатний каталог

Запрошуємо до співпраці авторів
e-mail: publish@bookclub.ua

**Запрошуємо до співпраці художників,
перекладачів, редакторів**
e-mail: editor@bookclub.ua

Для гуртових клієнтів

Харків

тел./факс +38(057)703-44-57
e-mail: trade@bookclub.ua
www.trade.bookclub.ua

Київ

тел./факс +38(067)575-27-55
e-mail: kyiv@bookclub.ua

Одеса

тел./факс +38(067)572-44-28
e-mail: odessa@bookclub.ua

Дю Мор'є Д.

М79 Ребекка : роман / Дафна дю Мор'є ; перекл. з англ. Г. Белякова. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2017. — 480 с.

ISBN 978-617-12-3367-6

ISBN 978-1-84408-038-0 (англ.)

Молода дівчина, працюючи компаньйонкою в заможній американки, їде з нею у Монте-Карло, де знайомиться з Максиміліаном де Вінтером — англійським аристократом, який нещодавно став удівцем. Він закохується в дівчину й освідчується їй. Після медового місяця щасливе подружжя повертається в розкішний маєток Максиміліана в Англії — Мендерлей. Нова місця де Вінтер намагається догодити чоловікові й стати справжньою аристократкою. Однак, здається, тінь його колишньої дружини Ребекки нависає над її життям. Усе змінить бал: місця де Вінтер за порадою економки вдягне костюм, у який колись була вбрана й Ребекка. Ця фатальна помилка розкриє таємницю смерті її попередниці...

УДК 821.111
ББК 84(4Вел)